

DECIZIE

30 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul:

Iulia Sîrcu,

Judecătorii:

Valentina Clevadi, Tamara Chișca-Doneva,
Vera Macinskaia, Ion Vîlcov,

examinînd recursul declarat de către Mardari Elena și Brașoveanu Silvia, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Brașoveanu Silvia și Frunză Agafia împotriva lui Brașoveanu Anatolie și Primăria s. Ciulucani, r-ul Telenești, intervenient accesoriu Oficiul teritorial cadastral Telenești, privind declararea nulității actului juridic și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 martie 2013, prin care a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Telenești din 08 octombrie 2012,

c o n s t a t ă :

La 05 iulie 2012, Brașoveanu Silvia și Frunză Agafia au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Brașoveanu Anatolie și Primăria s. Ciulucani, r-ul Telenești, intervenient accesoriu Oficiul teritorial cadastral Telenești, privind declararea nulității actului juridic și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii, reclamantele au invocat că, prin hotărîrea Judecătoriei Telenești din 25 mai 2011, a fost desfăcută căsătoria dintre Brașoveanu Anatolie și Brașoveanu Silvia. Discuțînd despre partajarea averii comune, pîrîtul a declarat că gospodăria din d. Ciulucani, este înregistrată în exclusivitate după sine.

Solicitînd informația de la OCT Telenești au constatat că dreptul de proprietate asupra gospodăriei respective este înregistrat în Registrul bunurilor imobile după Brașovanu Anatolie. În acest sens s-a eliberat copia titlului de autentificare a dreptului asupra pămîntului, nr. cadastral 892402127, care confirmă că Brașovanu Anatolie este

proprietar asupra terenului cu suprafața de 0,2137 ha, situat în s. Ciulucani, raionul Telenești. Titlu fiind eliberat în baza Deciziei Primăriei nr. 1 din 25.02.1992.

Consideră reclamantele că titlu este ilegal deoarece gospodăria respectivă a aparținut lui Frunză Gheorghe și Frunză Eugenia, din căsătoria cărora s-au născut 5 copii: Frunză(Mardari) Elena, Frunză Agafia, Frunză(Coșneanu) Olga, Frunză Gheorghe, Frunză Simion. Toți copii, cu excepția lui Frunză Agafia, care este invalid de gradul I din copilărie, s-au căsătorit, și-au întemeiat familii și gospodării proprii. Cu părinții a rămas să locuiască doar Frunză Agafia.

La 11 iunie 1990, Frunză Gheorghe a lăsat un testament pe numele lui Silvia Mardare(Brașovanu), prin care i-a testat toată averea sa. În temeiului testamentului respectiv la 11 ianuarie 1991, Comitetul Executiv al Consiliului s. Mîndrești, raionul Telenești a fost eliberat certificat de moștenitor testamentar. Când s-a deschis moștenirea, Mardari(Brașovanu) Silvia era minoră și părinții acesteia Mardare Elena și Mardare Ion, au primit certificatul de moștenitor pe numele fiicei sale.

Menționează reclamantele, că după decesul lui Frunză Gheorghe în posesia de fapt a gospodăriei respective a intrat Frunză Agafia moștenitor de gradul I și Mardare(Brașovanu) Silvia moștenitor testamentar.

Solicitînd de la Primăria s. Ciulucani informația despre temeiul juridic în baza căruia a fost eliberat titlu de proprietate pe numele lui Brașovanu Anatol, au primit răspuns, precum că înregistrarea dreptului de proprietate a avut loc în temeiul Legii nr. 514 din 20.02.1991, cu privire la modificare art. 82 din Cod funciar.

Consideră reclamantele că primăria a eliberat titlu cu încălcarea evidentă a legislației.

Cer reclamantele declararea nulității titlului de autentificare a dreptul deținătorului de teren nr. 8924202127, eliberat la 15 octombrie 2003 și înregistrat la 21 noiembrie 2003, în Registrul bunurilor imobile pe numele lui Anatolie Brașovan; declararea ilegalității răspunsului Primăriei s. Ciulucani nr. 794 din 01 iulie 2011; recunoașterea dreptului de proprietate comună pe cote-părți asupra gospodăriei (terenului cu suprafața de 0,2137 ha și casei de locuit) situate în s. Ciulucani, raionul Telenești după cum urmează: Brașovanu (Mardare) Silviei Ion cota-parte în proporție de 75% și Frunză Agafiei Gheorghe – 25%.

Prin hotărîrea Judecătoriei Telenești din 08 octombrie 2012, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la 29 octombrie 2012, Mardari Elena a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărîri noi, de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2013, cererea de apel declarată de către Mardari Elena a fost respinsă, iar hotărîrea instanței de fond menținută.

La 14 mai 2013, Mardari Elena și Brașoveanu Silvia au contesta cu recurs decizia instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, prin care au solicitat casarea acestora cu pronunțarea unei hotărîri noi, de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs recurente au invocat că instanța de apel cît și cea de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la 12 martie 2013 și a fost recepționată de recurentă la 14 aprilie 2013 (f.d. 215). Cererea de recurs a fost depusă la 14 mai 2013, motiv pentru care cererea de recurs se consideră a fi depusă în termen.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că recursul înaintat de Mardar Iena și Brașoveanu Silvia este neîntemeiat și urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a determinat definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art. 130 CPC, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, aplicând corect normele de drept material, și întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea.

Conform prevederilor art. 20 alin. (1) Codul familiei, bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

Materialele cauzei atestă că Brașovanu Silvia și Brașovanu Anatolie au fost în relații de căsătorie din 20 septembrie 1993 pînă la 15 iunie 2011.

Pînă la căsătorie cu Brașovanu Anatolie, Brașovanu Silvia la 11 ianuarie 1991, a obținut certificatul de moștenitor testamentar după decesul bunelului Frunză Gheorghe, asupra casei de locuit cu suprafața totală de 20 m.p., inclusiv locativă 10 m.p. cu construcție auxiliară – bucătărie de vară, situată în s. Mîndrești, (în prezent s. Ciulucani) raionul Telenești.

După înregistrarea căsătoriei dintre Brașovanu Silvia și Brașovanu Anatolie, ei au demolat casa primită în moștenire de către Brașovanu Silvia și în anul 1994, au construit casa nouă, fapt confirmat prin pașaportul tehnic al casei de locuit, din care rezultă că: casa de locuit are suprafața de 100 m.p.; terasa – 15,87 m.p.; bucătăria de vară – 41,3 m.p., cu anexă – 25,9 m.p.; sarai – 38,2 m.p.; garaj – 29,2 m.p.; beci – 15,1 m.p.; pavilion – 5,9 m.p.; care au fost construite în anul 1994, dreptul de proprietate fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 15 octombrie 2003, după Brașovanu Anatolie, iar la 15 octombrie 2003, a fost eliberat titlu de autentificare a dreptului asupra pămîntului aferent casei, cu suprafața de 0,2137 ha, deținătorului Brașovanu Anatolie, care a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 8924202127 la 21 noiembrie 2003.

Potrivit prevederilor art. 321 alin. (2) Cod civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare just au stabilit că bunurile imobile moștenite de către Brașovanu Silvia în anul 1991, în prezent nu există fiind demolate de

către soți, iar bunurile imobile care există în prezent au statutul de bunurile imobile cu drept de proprietate în devălmășie a soților.

Instanța de recurs reține și concluziile instanțelor ierarhic inferioare de respingere a cerinței de declarare a nulității titlului de autentificare a dreptul deținătorului de teren nr. 8924202127, eliberat la 15 octombrie 2003 și a deciziei Consiliului s. Ciulucani nr. 1 din 25 februarie 1992, pornind de la următoarele.

Din procesul-verbal nr. 1 din 25 februarie 1992, autoritățile publice locale au decis să elibereze pământ fiecărui cetățean în baza art. 82 Cod funciar. Prin urmare, decizia autorităților publice locale, nu au caracter individual, ci vizează toți locuitorii satului, iar temeiuri de declararea nulității, la judecarea pricinii în fond nu au fost constatate.

Mai mult ca atât, instanțele ierarhic inferioare în mod just au constatat că cerința de declararea nulității decizia Consiliului s. Ciulucani nr. 1 din 25 februarie 1992, a fost formulată față de pîrîtul necorespunzător, deoarece, Consiliul s. Ciulucani nu a fost atras în proces.

Afară de aceasta, nu s-au constatat ilegalități nici la eliberarea titlului deținătorului de teren, întrucît, titlul deținătorului de teren nr. 8924202127, a fost eliberat pe numele lui Brașovanu Anatolie în baza extrasului din registrul de evidență a gospodăriilor nr. 2127 din 09 septembrie 2003, la înregistrarea masivă a terenurilor, pe cînd Brașovanu Silvia a moștenit doar casa de locuit, terenul aferent la acel moment fiind proprietatea autorității publice locale.

În ce privește cerințele Agafiei Frunză, care a fost înlocuită cu succesorul ei în drepturi Mardari Elena, instanțele ierarhic inferioare în mod corect au conchis că Frunză Agafia nu și-a dovedit interesul său în litigiul supus examinării.

După cum s-a stabilit la judecarea pricinii în fond, Frunză Agafia a fost invalid din copilărie și a locuit cu părinții Frunză Gheorghe și Frunză Eugenia, iar după decesul părinților, Mardari Elena a instituit tutelă asupra ei, care a și avut grijă pînă la decesul Agafiei Frunză.

Din conținutul materialelor cauzei nu poate fi desprins faptul că Frunză Agafia a acceptat succesiunea lăsată de părinții săi, mai mult ca atât, Frunză Gheorghe a testat toată averea sa nepoatei Brașoveanu Silvia, fapt recunoscut de părți.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs înaintată de Mardari Elena și Brașoveanu Silvia este neîntemeiată, motiv pentru care decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Telenești din 08 octombrie 2012, urmează a fi menținute.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al Republicii Moldova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Mardari Elena și Brașoveanu Silvia.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Telenești din 08 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în

judecată depusă de Brașoveanu Silvia și Frunză Agafia împotriva lui Brașoveanu Anatolie și Primăria s. Ciulucani, r-ul Telenești, intervenient accesoriu Oficiul teritorial cadastral Telenești, privind declararea nulității actului juridic și recunoașterea dreptului de proprietate.

Decizia rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov